

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)
της 27ης Σεπτεμβρίου 2005*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-134/03 και T-135/03,

Common Market Fertilizers SA, με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον A. Sutton, barrister, και τον N. Flandin, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον X. Lewis, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως των αποφάσεων C(2002) 5217 τελική και C(2002) 5218 τελική της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, με τις οποίες διαπιστώνεται ότι δεν δικαιολογείται, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, η διαγραφή εισαγωγικών δασμών,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka και V. Trstenjak, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Ιανουαρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Το άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 3319/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές μείγματος ουρίας και νιτρικού αμμωνίου σε υδατικά ή αμμωνιακά διαλύματα καταγωγής Βουλγαρίας και Πολωνίας, εξαγομένων από

εταιρίες που δεν εξαιρούνται του δασμού, και για την οριστική είσπραξη των προσωρινών δασμών που επιβλήθηκαν (ΕΕ L 350, σ. 20), επιβάλλει τον ακόλουθο ειδικό δασμό:

«[...] Για τις εισαγωγές που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία οι οποίες δεν τιμολογούνται απευθείας από έναν από τους ανωτέρω εξαγωγείς ή παραγωγούς που ευρίσκονται στην Πολωνία προς τον μη συνδεδεμένο εισαγωγέα καθορίζεται ο ακόλουθος ειδικός δασμός:

για το προϊόν [...] που πιστοποιείται ότι παράγεται από την εταιρία Zakłady Azotowe Pulawy [...] ο ειδικός δασμός είναι 19 ECU ανά τόνο προϊόντος (πρόσθετος κωδικός Taric: 8795).»

- ² Το άρθρο 239 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 2700/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ L 311, σ. 17) (στο εξής: τελωνειακός κώδικας) ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών είναι δυνατή σε περιπτώσεις διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 236, 237 και 238:

- καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής,
- προκύπτουν από περιστάσεις που δεν συνεπάγονται ούτε δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερόμενου. Οι καταστάσεις στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί η διάταξη αυτή, καθώς και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας που

πρέπει να ακολουθείται καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής.
Η επιστροφή ή διαγραφή είναι δυνατόν να υπόκειται σε ειδικούς όρους.

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών παραχωρείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο τελωνείο [...]»

3 Από το άρθρο 4, παράγραφος 24, του τελωνειακού κώδικα προκύπτει ότι, κατ' εφαρμογήν αυτού του κώδικα, ως διαδικασία της επιτροπής νοείται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 247 και 247α.

4 Το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει ότι «[τ]α απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κώδικα [...] θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της κανονιστικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 247α, παράγραφος 2 [...]»

5 Το άρθρο 247α του τελωνειακού κώδικα ορίζει ότι:

«1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα, εφεξής αποκαλούμενη "επιτροπή»,.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ [...]

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.»

- 6 Το άρθρο 4 του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής του τελωνειακού κώδικα ορίζει ότι:

«1. Η σύγκληση, η ημερήσια διάταξη, καθώς και τα σχέδια των προτεινομένων μέτρων επί των οποίων ζητείται η γνωμοδότηση της επιτροπής, καθώς και τα λοιπά έγγραφα εργασίας, διαβιβάζονται από τον πρόεδρο στις μόνιμες αντιπροσωπείες και στα μέλη της επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, συνήθως δεκατέσσερις ημερολογιακές ημέρες, το βραδύτερον, πριν από την ημερομηνία συνεδριάσεως της επιτροπής.

2. Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν τα ληπτέα μέτρα πρέπει να τύχουν άμεσης εφαρμογής, ο πρόεδρος έχει τη δυνατότητα, κατόπιν αιτήσεως ενός μέλους της επιτροπής ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας, να συντομεύσει την προβλεπόμενη στην ανωτέρω παράγραφο προθεσμία διαβιβάσεως έως πέντε ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδριάσεως της επιτροπής.

3. Σε ιδιαίτερα επείγουσες περιπτώσεις, ο πρόεδρος έχει τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από τις προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2. Σε περίπτωση που προτείνεται η εγγραφή ζητήματος στην ημερήσια διάταξη μιας συνεδριάσεως, κατά τη διάρκειά της, απαιτείται η έγκριση της απλής πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής.»

- 7 Το άρθρο 5 της αποφάσεως 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή (ΕΕ L 184, σ. 23, στο εξής: «απόφαση περί επιτροπών διαχειρίσεως») ορίζει ότι:

«Διαδικασία της κανονιστικής επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από κανονιστική επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της επί του σχεδίου αυτού εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος. Η γνώμη δίδεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 205 παράγραφος 2 της συνθήκης στην περίπτωση αποφάσεων τις οποίες καλείται να εγκρίνει το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών στην επιτροπή σταθμίζονται με τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο εκείνο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

3. Η Επιτροπή, με την επιφύλαξη του άρθρου 8, εγκρίνει τα σχεδιαζόμενα μέτρα εφόσον αυτά είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής.

4. Εάν τα σχεδιαζόμενα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής ή ελλείψει γνώμης, η Επιτροπή υποβάλλει αμελλητί στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με τα ληπτέα μέτρα και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [...]»

- 8 Το άρθρο 905 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1677/98 της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1998 (ΕΕ L 212, σ. 18, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής) προβλέπει μεταξύ άλλων ότι:

«1. Όταν η τελωνειακή αρχή απόφασης, στην οποία έχει υποβληθεί αίτηση επιστροφής ή διαγραφής βάσει του άρθρου 239, παράγραφος 2, του κώδικα, δεν είναι σε θέση να αποφασίσει, με βάση το άρθρο 899, και η αίτηση συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις για τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου, το κράτος μέλος, στο οποίο υπάγεται η αρχή, διαβιβάζει το φάκελο στην Επιτροπή για να ληφθεί απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 906 έως 909.

Ωστόσο, εκτός από περίπτωση αμφιβολίας της τελωνειακής αρχής που λαμβάνει την απόφαση, η εν λόγω αρχή δύναται να αποφασίσει από μόνη της την επιστροφή ή τη διαγραφή των δασμών όταν θεωρεί ότι πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 239, παράγραφος 1, του κώδικα και καθόσον το ποσό που αφορά κάθε οικονομικό παράγοντα, ως συνέπεια της αυτής ειδικής κατάστασης και το οποίο ενδεχομένως αναφέρεται σε πολλαπλές πράξεις εισαγωγών και εξαγωγών, είναι μικρότερο από 50 000 ECU.

Ο όρος “ενδιαφερόμενος” θεωρείται ότι έχει την έννοια που έχει και στο άρθρο 899.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η τελωνειακή αρχή απόφασης απορρίπτει την αίτηση.

2. Ο φάκελος που υποβάλλεται στην Επιτροπή πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για μια πλήρη εξέταση της υποβαλλόμενης περίπτωσης. Πρέπει, εξάλλου, να περιλαμβάνει δήλωση που υπογράφεται από τον αιτούντα την επιστροφή ή διαγραφή, η οποία να βεβαιώνει το γεγονός ότι έλαβε γνώση του φακέλου και να αναφέρει είτε ότι δεν έχει τίποτε άλλο να προσθέσει είτε κάθε άλλο συμπληρωματικό στοιχείο που κατά την κρίση του είναι σημαντικό να περιληφθεί.

Η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για την παραλαβή του φακέλου.

Όταν διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία που παρέχει το κράτος μέλος είναι ανεπαρκή για να είναι δυνατόν να ληφθεί απόφαση, με πλήρη γνώση της κατάστασης στην εκάστοτε περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία.»

- 9 Το άρθρο 906 του κανονισμού εφαρμογής ορίζει ότι:

«Η Επιτροπή, εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου που αναφέρεται στο άρθρο 905, παράγραφος 2, διαβιβάζει αντίγραφο του στα κράτη μέλη.

Η εξέταση του εν λόγω φακέλου εγγράφεται το συντομότερο δυνατόν στην ημερήσια διάταξη κάποιας συνεδρίασης της επιτροπής, που προβλέπεται στο άρθρο 247 του κώδικα.»

- 10 Σε χρόνο μεταγενέστερο των πραγματικών περιστατικών της παρούσας υποθέσεως, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 906 του κανονισμού εφαρμογής τροποποιήθηκε ως ακολούθως με τον κανονισμό (ΕΚ) 1335/2003 της Επιτροπής, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού εφαρμογής (ΕΕ L 187, σ. 16):

«Η εξέταση του εν λόγω φακέλου εγγράφεται το συντομότερο δυνατόν στην ημερήσια διάταξη συνεδρίασης της ομάδας εμπειρογνομώνων, που προβλέπεται στο άρθρο 907.»

- 11 Το άρθρο 906α του κανονισμού εφαρμογής ορίζει ότι:

«Ανά πάσα στιγμή κατά την εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 906 έως 907, όταν η Επιτροπή προτίθεται να λάβει αρνητική απόφαση για τον αιτούντα την επιστροφή ή τη διαγραφή, του κοινοποιεί τις αντιρρήσεις της γραπτώς, καθώς και όλα τα έγγραφα στα οποία βασίζει τις εν λόγω αντιρρήσεις. Ο αιτών την επιστροφή ή τη διαγραφή εκφράζει την άποψή του γραπτώς εντός ενός μηνός που υπολογίζεται από την ημερομηνία αποστολής των εν λόγω αντιρρήσεων. Σε περίπτωση που δεν έχει κοινοποιήσει την άποψή του εντός της εν λόγω προθεσμίας, θεωρείται ότι το άτομο αυτό παραιτείται της δυνατότητας να εκφράσει τη θέση του.»

12 Το άρθρο 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει ότι:

«Μετά από διαβουλεύσεις με ομάδα εμπειρογνομόνων που απαρτίζεται από αντιπροσώπους όλων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο της επιτροπής για να εξετάσουν τη συγκεκριμένη περίπτωση, η επιτροπή αποφασίζει είτε ότι η εκάστοτε εξεταζόμενη περίπτωση δικαιολογεί την επιστροφή ή τη διαγραφή είτε ότι δεν την δικαιολογεί.»

13 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 14) ορίζει ότι:

«Τα έγγραφα τα οποία απευθύνονται από τα όργανα της Κοινότητας προς κράτος μέλος ή πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους, συντάσσονται στη γλώσσα του κράτους αυτού.»

Πραγματικά περιστατικά

14 Η προσφεύγουσα, με έδρα το Βέλγιο, εμπορεύεται χονδρικός χημικά προϊόντα, ιδίως δε αζωτούχα διαλύματα (ουρία και νιτρικό αμμώνιο). Ο όμιλος της προσφεύγουσας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη Rellmann GmbH, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία), κατά 100 % θυγατρική της προσφεύγουσας και την Agro Baltic GmbH, με έδρα το Rostock (Γερμανία), κατά 100 % θυγατρική της Rellmann. Το 1989, η προσφεύγουσα εξαγόρασε την εταιρία Champagne Fertilisants, που την εκπροσωπεί φορολογικώς για όλες τις εμπορικές της πράξεις στη Γαλλία.

- 15 Η εξαγωγική εταιρία, η πολωνική επιχείρηση Zakłady Azotowe Puławy (στο εξής: ZAP), πωλεί τα προϊόντα στην Agro Baltic. Εντός του ομίλου της προσφεύγουσας λειτουργεί το ακόλουθο εμπορικό κύκλωμα: η Agro Baltic μεταπωλεί τα προϊόντα στη Kellmann, η οποία, με τη σειρά της, τα μεταπωλεί στην προσφεύγουσα. Για τις πράξεις αυτές εκδίδονται τιμολόγια.
- 16 Στην υπόθεση T-134/03, η Agro Baltic αγόρασε από τη ZAP, κατά την περίοδο Μαρτίου-Σεπτεμβρίου 1997, τρία φορτία μείγματος ουρίας και νιτρικού αμμωνίου. Τα φορτία αυτά ακολούθησαν το κύκλωμα εμπορίας που εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 15.
- 17 Η Cogema, εγκεκριμένη εταιρία εκτελωνισμού, έλαβε εντολή να προβεί στις δέουσες διαδικασίες προκειμένου τα προϊόντα αυτά να τεθούν υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας, επ' ονόματι της Agro Baltic, και υπό καθεστώς καταναλώσεως, επ' ονόματι της προσφεύγουσας.
- 18 Στο πλαίσιο αυτό, τα εμπορεύματα τέθηκαν, αρχικώς, υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας επ' ονόματι της Agro Baltic, με διασάφηση EU0 στην οποία επισυνάφθηκαν τα τιμολόγια που εξέδωσε η ZAP επ' ονόματι της Agro Baltic και τα πιστοποιητικά EUR.1 τα οποία βεβαίωναν την πολωνική καταγωγή των εμπορευμάτων. Τα εμπορεύματα τέθηκαν αλληλοδιαδόχως υπό καθεστώς αποταμιεύσεως και, μετ' ολίγα λεπτά, υπό καθεστώς καταναλώσεως επ' ονόματι της Champagne Fertilisants.
- 19 Στην υπόθεση T-135/03, η Agro Baltic αγόρασε από τη ZAP φορτίο εμπορευμάτων τον Ιανουάριο του 1995 το οποίο, στη συνέχεια, ακολούθησε το κύκλωμα εμπορίας που εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 15.

- 20 Η Agro Baltic έδωσε εντολή στην εταιρία SCAC Rouen (στο εξής: SCAC), εγκεκριμένη εταιρία εκτελωνισμού, να προβεί στις δέουσες διαδικασίες προκειμένου να τεθούν υπό καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας τα εμπορεύματα, επ' ονόματι της Agro Baltic, και υπό καθεστώς καταναλώσεως επ' ονόματι της προσφεύγουσας. Επομένως, για το αυτό εμπόρευμα, έπρεπε να κατατεθούν δύο διασαφήσεις εισαγωγής, στο ίδιο τελωνείο, με αναγραφή δύο χωριστών αποδεκτών, ώστε να γίνει δυνατή η διάκριση μεταξύ καταβολής δασμών και καταβολής ΦΠΑ.
- 21 Η SCAC ακολούθησε απλουστευμένη διαδικασία εκτελωνισμού για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και κατανάλωση επ' ονόματι, μόνον, της προσφεύγουσας. Προς τούτο, η SCAC κατέθεσε διασάφηση IM4 επ' ονόματι της προσφεύγουσας, στην οποία επισυνάφθηκε το τιμολόγιο της Rellmann επ' ονόματι της προσφεύγουσας, και πιστοποιητικό EUR.1 που πιστοποιούσε την πολωνική καταγωγή των εμπορευμάτων.
- 22 Αρχικώς, οι αρμόδιες γαλλικές διοικητικές αρχές δέχθηκαν τις σχετικές με τις δύο παρούσες υποθέσεις διασαφήσεις, χορήγησαν απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς βάσει των πιστοποιητικών EUR.1 και δεν ζήτησαν την καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ.
- 23 Εντούτοις, κατόπιν μεταγενεστέρου ελέγχου, οι αρμόδιες γαλλικές αρχές έκριναν ότι ο ύψους 19 ECU ανά τόνο ειδικός δασμός που επιβλήθηκε με το άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 3319/94 έπρεπε να επιβληθεί σε όλα τα φορτία που αφορούν οι δύο παρούσες υποθέσεις. Πράγματι, κατά την άποψή τους, πραγματικός εισαγωγέας των εμπορευμάτων ήταν η προσφεύγουσα, προς την οποία δεν είχε γίνει απευθείας τιμολόγηση εκ μέρους της ΖΑΡ, ενώ τα προϊόντα για τα οποία επρόκειτο είχαν πιστοποιηθεί ως προϊόντα της ΖΑΡ. Ειδικότερα, στην υπόθεση T-134/03, οι αρμόδιες γαλλικές αρχές έκριναν, μεταξύ άλλων, ότι η αποταμίευση των προϊόντων που είχε μεσολαβήσει αποτελούσε πλασματική νομική πράξη, λόγω της εξαιρετικά περιορισμένης της διάρκειας, και ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη αποκτήσει την κυριότητα των εμπορευμάτων, στις τρεις σχετικές εμπορικές πράξεις, ήδη προ της καταθέσεως των διασαφήσεων για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία επ' ονόματι της Agro Baltic. Ειδικότερα, όσον αφορά

την υπόθεση T-135/03, οι αρμόδιες γαλλικές αρχές έκριναν ότι κατατέθηκε μία μόνο διασάφηση για τη θέση σε καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας και σε καθεστώς καταναλώσεως.

- 24 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, οι υπάλληλοι του Κέντρου Πληροφορήσεως και Ελέγχου του Roitiers κατήρτισαν, στο πλαίσιο της υποθέσεως T-134/03, πρακτικό με το οποίο διαπιστωνόταν ότι απεφεύχθη η καταβολή δασμών συνολικού ύψους 3 911 497 γαλλικών φράγκων (FRF) (564 855 ευρώ). Στην υπόθεση T-135/03, η Διαπεριφερειακή Διεύθυνση Τελωνείων της Rouen κατήρτισε, στις 13 Νοεμβρίου 1997, πρακτικό κατά το οποίο όφειλαν να έχουν επιβληθεί δασμοί συνολικού ύψους 840 271 FRF (128 098 ευρώ).
- 25 Τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο 1999, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην αρμόδια γαλλική τελωνειακή αρχή, αίτηση διαγραφής δασμών, βάσει του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα. Στις 14 Φεβρουαρίου 2002, η αρχή αυτή διαβίβασε τις εν λόγω αιτήσεις στην Επιτροπή, όπου καταχωρίστηκαν με τους αριθμούς πρωτοκόλλου REM 02/02 (υπόθεση T-134/03) και REM 03/02 (υπόθεση T-135/03).
- 26 Με επιστολές της 9ης και 10ης Σεπτεμβρίου 2002, στις οποίες δόθηκε απάντηση στις 11 Οκτωβρίου 2002, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα ότι προτίθεται να εκδώσει απορριπτική απόφαση στις υποθέσεις REM 02/02 και REM 03/02.
- 27 Στις 12 Νοεμβρίου 2002, η ομάδα εμπειρογνομόνων REM/REC συνήλθε στο πλαίσιο της επιτροπής τελωνείων, τμήμα επιστροφών. Κατά τα συνοπτικά πρακτικά αυτής της συνεδριάσεως, που καταρτίστηκαν στις 29 Νοεμβρίου 2002, η τελική ψηφοφορία που έλαβε χώρα στην ομάδα εμπειρογνομόνων κατέληξε στο εξής αποτέλεσμα, όσον αφορά τις υποθέσεις REM 02/02 και REM 03/02: «έξι αντιπροσωπείες ψηφίζουν υπέρ της προτάσεως της Επιτροπής, τέσσερις αντιπροσωπείες απέχουν και πέντε αντιπροσωπείες ψηφίζουν κατά της προτάσεως της Επιτροπής».

- 28 Στις 20 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή, κρίνοντας ότι η προσφεύγουσα είχε επιδείξει πρόδηλη αμέλεια και ότι δεν συντρέχει ειδική περίπτωση, και ότι, κατά συνέπεια, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα, εξέδωσε τις αποφάσεις C(2002) 5217 τελική (υπόθεση REM 02/02) και C(2002) 5218 τελική (υπόθεση REM 03/02), με τις οποίες διαπίστωσε ότι δεν δικαιολογείται η διαγραφή εισαγωγικών δασμών (στο εξής: προσβαλλόμενες αποφάσεις). Κοινοποίησε τις αποφάσεις αυτές στην αρμόδια γαλλική τελωνειακή αρχή η οποία, στη συνέχεια, τις διαβίβασε στην προσφεύγουσα στις 10 Φεβρουαρίου 2003.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 29 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Απριλίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε τις παρούσες προσφυγές.
- 30 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο της λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, ζήτησε από τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις κατά την προφορική διαδικασία. Κατόπιν των απαντήσεων των διαδίκων, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να ενώσει τις υποθέσεις T-134/03 και T-135/03 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και έκδοση κοινής απόφασης.
- 31 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις απόψεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιανουαρίου 2005.
- 32 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

33 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

34 Προς στήριξη των προσφυγών της, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους, που αφορούν, ο πρώτος, την παραβίαση ουσιωδών τύπων και των δικαιωμάτων άμυνας, ο δεύτερος, πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα και, ο τρίτος, αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως.

Επί του πρώτου λόγου, που αφορά παραβίαση ουσιωδών τύπων και των δικαιωμάτων άμυνας

35 Ο λόγος αυτός διαιρείται σε πέντε σκέλη τα οποία αφορούν παράβαση, πρώτον, του άρθρου 7 ΕΚ και του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως, δεύτερον, του άρθρου 906, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, τρίτον, του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, τέταρτον, το άρθρο 3 του κανονισμού 1 και, τέλος, παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά παράβαση του άρθρου 7 ΕΚ και του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 36 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ουσιαστικώς, ότι τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του τελωνειακού κώδικα και, ιδίως, του άρθρου 239 αυτού λαμβάνονται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 247 του εν λόγω κώδικα, κατά τη διαδικασία θεσπίσεως κανονιστικών διατάξεων που προβλέπει το άρθρο 247 α, παράγραφος 2. Υπογραμμίζει ότι η διάταξη αυτή προβλέπει ότι η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα και παραπέμπει, ακριβώς, στο άρθρο 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως, το σχετικό με την κανονιστική επιτροπή.
- 37 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η «επιτροπή» που συνήλθε στις 12 Νοεμβρίου 2002 (βλ., ανωτέρω, σκέψη 27) αποτελούσε, ασφαλώς, κανονιστική επιτροπή, κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως.
- 38 Στη συνέχεια τονίζει ότι αν εφαρμοζόταν επί του αποτελέσματος της ψηφοφορίας αυτής της «επιτροπής» η προβλεπόμενη από το άρθρο 205 ΕΚ στάθμιση, η πρόταση της Επιτροπής δεν θα συγκέντρωνε την απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία των 62 ψήφων.
- 39 Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, δεν υφίσταται γνωμοδότηση της «επιτροπής», κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 4, της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως και, επομένως, η Επιτροπή όφειλε πάραυτα να υποβάλει την πρότασή της στο Συμβούλιο και να ενημερώσει σχετικώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. Εκδίδουσα, παρά ταύτα, τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή ενήργησε καθ' υπέρβαση των ορίων της αρμοδιότητάς της, κατά παράβαση του άρθρου 7 ΕΚ και του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως. Συνεπώς, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις πάσχουν από ουσιώδη πλημμέλεια.

- 40 Στο επιχείρημα της Επιτροπής, η οποία υποστηρίζει (βλ., κατωτέρω, σκέψη 45) ότι η «επιτροπή» αυτή αποτελεί, στην πραγματικότητα, ομάδα εμπειρογνομόνων, την οποία η ίδια συνέστησε θεσπίζοντας το άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής, η προσφεύγουσα αντιτάσσει ότι η Επιτροπή, θεσπίζοντας το εν λόγω άρθρο 907, δεν προέβη στη λήψη μέτρου εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα, αλλά περιεβλήθη αδικαιολογητά αρμοδιότητα κατά παράβαση του άρθρου 7 ΕΚ.
- 41 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το επιχείρημα της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί, καθόσον δύναται να καταστήσει το άρθρο 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής παράνομο, ελλείψει νομικής βάσεως. Για την περίπτωση που το Πρωτοδικείο δεχθεί το επιχείρημα αυτό, επικαλείται, στο υπόμνημα απαντήσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 241 ΕΚ, τον παράνομο χαρακτήρα του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής. Η προσφεύγουσα επικαλείται, επίσης, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 2003, *Laboratoires Servier κατά Επιτροπής* (T-147/00, Συλλογή 2003, σ. II-85, σκέψη 45), κατά την οποία, «κατά πάγια νομολογία, η αναρμοδιότητα του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη αποτελεί λόγο ακυρώσεως δημοσίας τάξεως ο οποίος πρέπει να εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από τον κοινοτικό δικαστή».
- 42 Έτι επικουρικότερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το γράμμα του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο προβλέπει την σύγκληση της ομάδας εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο «της επιτροπής» και όχι «μιας επιτροπής», συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας κατά την οποία η εν λόγω επιτροπή είναι η μόνη στην οποία αναφέρεται ο κανονισμός εφαρμογής, εκείνη δηλαδή στην οποία αναφέρεται το άρθρο 906, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, δηλαδή η κανονιστική επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, επίσης, ότι, αν είναι ορθή η ερμηνεία της Επιτροπής, τότε δεν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 906, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής από το οποίο προκύπτει ότι η επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα συνέρχεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως της Επιτροπής σχετικής με επιστροφή ή διαγραφή δασμών. Συνεπώς, συντρέχει παράβαση του άρθρου 906, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής.
- 43 Το επιχείρημα αυτό δεν ανατρέπεται από τη νέα διατύπωση του άρθρου 906, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής (βλ., ανωτέρω, σκέψη 10), όπου οι

λέξεις «της επιτροπής» αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «της ομάδας εμπειρογνομόνων, που προβλέπεται στο άρθρο 907», καθόσον η τροποποίηση αυτή είναι μεταγενέστερη της συνεδριάσεως της εν λόγω «επιτροπής» στην παρούσα υπόθεση.

- 44 Η προσφεύγουσα, τέλος, επισημαίνει ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή προέβη με δική της πρωτοβουλία στην καταμέτρηση των ψήφων μετά την πραγματοποιηθείσα στο πλαίσιο της επιτροπής ψηφοφορία στις 12 Νοεμβρίου 2002, σύμφωνα με τη στάθμιση που προβλέπει το άρθρο 205 ΕΚ, επιβεβαιώνει ότι η εν λόγω «επιτροπή» αποτελεί πράγματι κανονιστική επιτροπή, κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως. Απαντώντας στην Επιτροπή η οποία υποστηρίζει ότι η ομάδα εμπειρογνομόνων είναι διαφορετική από την επιτροπή του τελωνειακού κώδικα καίτοι «υποστηρίζεται» από αυτήν, καθώς συνέρχεται στο πλαίσιο αυτής της επιτροπής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 907 του κανονισμού εφαρμογής (βλ., κατωτέρω, σκέψη 49), η προσφεύγουσα προβάλλει την έλλειψη χωριστής γραμμής στον προϋπολογισμό γι' αυτήν την ομάδα εμπειρογνομόνων, το γεγονός ότι έχει την ίδια σύνθεση με εκείνη της επιτροπής του τελωνειακού κώδικα, καθώς και το γεγονός ότι οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού του τελωνειακού κώδικα οι σχετικές με την ημερήσια διάταξή της δεν αναφέρονται στην επιτροπή αυτή.
- 45 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα εσφαλμένως χαρακτηρίζει την ομάδα εμπειρογνομόνων ως κανονιστική επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως. Επισημαίνει ότι αυτή η ομάδα εμπειρογνομόνων δεν αποτελεί ούτε κανονιστική επιτροπή ούτε, εξάλλου, επιτροπή διεπόμενη από την απόφαση περί επιτροπών διαχειρίσεως. Στην πραγματικότητα πρόκειται για ομάδα εμπειρογνομόνων την οποία συνέστησε η ίδια θεσπίζοντας το άρθρο 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, μόνη διάταξη διέπουσα τη νομική της φύση, τις αρμοδιότητές της και τη λειτουργία της.
- 46 Η Επιτροπή επισημαίνει, επίσης, ότι το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα δεν της επιβάλλει την υποχρέωση να αποφαίνεται επί ατομικών περιπτώσεων επιστροφής ή διαγραφής δασμών με την επικουρία της επιτροπής που προβλέπει το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα, αλλά αφορά «καταστάσεις» και «διαδικασίες». Συνεπώς, το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να ρυθμίζει τις «λεπτομέρειες της διαδικασίας», κατά τη διαδικασία της επιτροπής που προβλέπει το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα.

- 47 Η Επιτροπή προσδιόρισε, ακριβώς, αυτές τις καταστάσεις και τις διαδικαστικές λεπτομέρειες με τα άρθρα 905 επ. του κανονισμού εφαρμογής, κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 247 του τελωνειακού κώδικα, προβλέποντας ότι σε αυτήν απόκειται να αποφαινείται επί ορισμένων ατομικών αιτήσεων διαγραφής ή επιστροφής.
- 48 Συνεπώς, δεν είναι ούτε αναγκαίο ούτε λογικό η ομάδα εμπειρογνομόνων που προβλέπει το άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής να αποτελεί κανονιστική επιτροπή κατά την έννοια της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως, καθόσον έργο της ομάδας αυτής είναι να παρέχει στην Επιτροπή γνωμοδοτήσεις επί των προτάσεων που αφορούν έκδοση ατομικών αποφάσεων διαγραφής ή επιστροφής, όπως εν προκειμένω, και όχι τροποποιήσεις της τελωνειακής νομοθεσίας.
- 49 Κατά την Επιτροπή, η ομάδα εμπειρογνομόνων συνεδριάζει, σύμφωνα με το άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής, «στο πλαίσιο» της επιτροπής από την οποία «υποστηρίζεται». Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι η ομάδα εμπειρογνομόνων συνεδριάζει υπό την αυτή σύνθεση με την επιτροπή του τελωνειακού κώδικα, με διαφορετικά όμως καθήκοντα. Ο ατομικός φάκελος περί επιστροφής ή διαγραφής διαβιβάζεται στην επιτροπή προκειμένου αυτή να αποφανθεί ως ομάδα εμπειρογνομόνων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το σύστημα αυτό της ομάδας εμπειρογνομόνων που λειτουργεί βάσει ειδικών γι' αυτήν κανόνων στο πλαίσιο επιτροπών κατά την έννοια της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως, καίτοι επίκειται ο απαιτούμενος εξορθολογισμός του, εντούτοις λειτουργεί επί δεκαετίες και σε πολλούς τομείς της κοινοτικής δραστηριότητας. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ορισμένες μη συνεπείς με τους σχετικούς κανόνες ενέργειες που επισήμανε η προσφεύγουσα (ανωτέρω, σκέψη 44) δεν είναι ικανές να θέσουν υπό αμφισβήτηση το έργο και τη φύση της επιτροπής εμπειρογνομόνων.
- 50 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι κανόνες καταμετρήσεως ψήφων που προβλέπει το άρθρο 205 ΕΚ και αφορούν τη διαδικασία λήψεως κανονιστικής φύσεως διατάξεων δεν έχουν εν προκειμένω εφαρμογή. Από αυτής της απόψεως, το γεγονός ότι προβαίνει σε στάθμιση των ψήφων της ομάδας εμπειρογνομόνων δεν πρέπει να οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα ούτε σε παρανόηση της νομικής φύσεως και του καθεστώτος της εν λόγω ομάδας εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της επιτροπής. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η πλειοψηφία των αντιπροσώπων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων ψήφισε υπέρ της προτάσεώς της και ότι, κατά συνέπεια, υφίσταται όντως γνωμοδότηση αυτής της ομάδας. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, η γνωμοδότηση αυτή είναι καθαρώς συμβουλευτικού χαρακτήρα και δεν τη δεσμεύει.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 51 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε η προσφεύγουσα, επιβάλλεται να τονισθεί ότι προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως. Το Δικαστήριο, όμως, έχει αποφανθεί ότι το πλαίσιο της διαφοράς καθορίζεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης και ότι είναι απαράδεκτη η προβολή ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1985, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 και 10/84, Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1985, σ. 2523, σκέψεις 36 και 37). Επιπροσθέτως, η ένσταση απαραδέκτου δεν στηρίζεται σε κανένα νομικό και πραγματικό στοιχείο που να έχει προκύψει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 52 Το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να επιληφθεί αυτεπαγγέλτως του ζητήματος του ενδεχόμενου παράνομου χαρακτήρα του άρθρου 907, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, ένας τέτοιος παράνομος χαρακτήρας δεν είναι δημοσίας τάξεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1959, 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 351). Βεβαίως, το Πρωτοδικείο οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως, όπως υπενθύμισε η προσφεύγουσα με το υπόμνημα απαντήσεως, την αναρμοδιότητα της εκδούσας την προσβαλλόμενη πράξη αρχής. Εντούτοις, εν προκειμένω δεν χωρεί αμφιβολία ότι η Επιτροπή ενήργησε εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της εκδίδοντας τις προσβαλλόμενες αποφάσεις. Πράγματι, οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο θεσπίστηκε σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τα άρθρα 239, 247 και 247 α του εν λόγω κώδικα διαδικασία. Επιπροσθέτως, δεν προκύπτει από τη νομολογία ότι το Πρωτοδικείο οφείλει να εξετάσει αυτεπαγγέλτως αν, θεσπίζοντας το άρθρο 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, που αποτελεί τη νομική βάση των προσβαλλομένων αποφάσεων, η Επιτροπή υπερέβη τα όρια των αρμοδιοτήτων της. Ως προς το ζήτημα αυτό, αλυσιτελώς η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση Laboratoires Servier κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 41, δεδομένου ότι αυτή αφορά την αναρμοδιότητα του οργάνου το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη και όχι την αναρμοδιότητα του οργάνου το οποίο εξέδωσε την πράξη βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη.
- 53 Ενόψει των ανωτέρω, η προβληθείσα από την προσφεύγουσα ένσταση ελλείψεως νομιμότητας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

- 54 Επιβάλλεται, στη συνέχεια, να εξετασθεί αν η ομάδα εμπειρογνομόνων η οποία, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, συνέρχεται «στο πλαίσιο της επιτροπής [του τελωνειακού κώδικα]» συνιστά, ει μη, κανονιστική επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως.
- 55 Επιβάλλεται, σχετικώς, να τονιστεί ότι, όπως προκύπτει από την έβδομη αιτιολογική σκέψη και από το άρθρο 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως, η διαδικασία κανονιστικής επιτροπής ακολουθείται όταν πρόκειται «για μέτρα γενικής εμβέλειας που έχουν ως στόχο την εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων των βασικών πράξεων».
- 56 Δεν αμφισβητείται, όμως, ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις συνιστούν ατομικές αποφάσεις και ότι, κατά συνέπεια, δεν έχουν γενική ισχύ.
- 57 Η αποδοχή της απόψεως της προσφεύγουσας, ότι η κανονιστική επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί επί προτάσεων εκδόσεως ατομικής αποφάσεως περί επιστροφής ή διαγραφής δασμών, θα ισοδυναμούσε με πλήρη εξομοίωση των εννοιών της αποφάσεως και της πράξεως γενικής ισχύος οι οποίες, εντούτοις, είναι ριζικώς διαφορετικές δυνάμει του άρθρου 249 ΕΚ και της νομολογίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 16/62 και 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits και légumes κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 829), και, επομένως, με παράβαση της εν λόγω διατάξεως καθώς και του άρθρου 7 ΕΚ και της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως.
- 58 Και μόνο ο λόγος αυτός αρκεί προς θεμελίωση του συμπεράσματος ότι η ομάδα εμπειρογνομόνων που προβλέπει το άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής δεν συνιστά κανονιστική επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 5 της αποφάσεως περί επιτροπών διαχειρίσεως.

- 59 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από το γράμμα του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής. Η έκφραση «στο πλαίσιο της επιτροπής» αποδίδει το γεγονός ότι η κατά το άρθρο 907 επιτροπή εμπειρογνομόνων συνιστά μια λειτουργικά διακριτή οντότητα σε σχέση με την επιτροπή του τελωνειακού κώδικα. Αν ο νομοθέτης, δηλαδή, εν προκειμένω, η Επιτροπή, είχε την πρόθεση να προβλέψει ότι απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της επιτροπής του τελωνειακού κώδικα επί ατομικών υποθέσεων που αφορούν διαγραφή ή επιστροφή δασμών, θα είχε, ασφαλώς, χρησιμοποιήσει την έκφραση «κατόπιν γνωμοδότησεως της Επιτροπής».
- 60 Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά παράβαση του άρθρου 906, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 61 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε ουσιώδη παράβαση των διαδικαστικών κανόνων που προβλέπει το άρθρο 906, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής παραλείποντας να αποστείλει στα κράτη μέλη αντίγραφο των φακέλων που της διαβίβασαν οι γαλλικές τελωνειακές αρχές εντός δεκαπέντε ημερών από της παραλαβής των φακέλων αυτών από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Επισημαίνει ότι οι εν λόγω φάκελοι διαβιβάστηκαν στα κράτη μέλη λίγες μόνον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 27, δηλαδή πολλούς μήνες μετά την εκπνοή της κατά το άρθρο 906, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής προθεσμίας.
- 62 Η Επιτροπή υποστηρίζει, ουσιαστικώς, ότι η προσφεύγουσα πεπλανημένως εξομοιώνει, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 906, πρώτο εδάφιο, του

κανονισμού εφαρμογής, την αίτηση διαγραφής που διαβίβασαν στην Επιτροπή οι αρμόδιες γαλλικές τελωνειακές αρχές και την πρόταση απορριπτικής αποφάσεως της Επιτροπής. Υποστηρίζει, προσκομίζοντας τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, ότι διαβίβασε στις 28 Φεβρουαρίου 2002 στα κράτη μέλη την εν λόγω αίτηση η οποία είχε περιέλθει σ' αυτήν στις 14 Φεβρουαρίου 2002. Συνεπώς, δεν στοιχειοθετείται η διαδικαστική πλημμέλεια που προβάλλει η προσφεύγουσα.

63 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι στοιχειοθετείται μια τέτοια διαδικαστική πλημμέλεια, εντούτοις αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «ουσιώδης», ως δηλαδή επηρεάζουσα τις προσβαλλόμενες αποφάσεις και συνεπαγόμενη, οπωσδήποτε, την ακύρωσή τους.

64 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή εκφράζει ζωηρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα ενός επιχειρηματία να επικαλεσθεί βασίμως παράβαση του άρθρου 906 του κανονισμού εφαρμογής με σκοπό να επιτύχει την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων. Υπογραμμίζει ότι σκοπός του άρθρου αυτού είναι να εξασφαλίσει την ταχεία ενημέρωση των κρατών μελών ώστε να έχουν τον χρόνο να προετοιμαστούν για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψεως αποφάσεως. Επομένως, το άρθρο 906 δημιουργεί δικαίωμα υπέρ των κρατών μελών, όχι όμως δικαίωμα υπέρ των ιδιωτών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

65 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα, η οποία δεν αντέκρουσε με το υπόμνημα απαντήσεως τα επιχειρήματα που διατύπωσε η Επιτροπή στο υπόμνημα αντικρούσεως, δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή δεν απέστειλε στις 28 Φεβρουαρίου 2002 στα κράτη μέλη τον πλήρη φάκελο περί του οποίου γίνεται μνεία στο άρθρο 906, πρώτο εδάφιο, και στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 905, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής ούτε ότι, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη δεν είχαν δεόντως ενημερωθεί. Όπως προκύπτει σχετικώς από τα πρακτικά της συνεδριάσεως της ομάδας εμπειρογνομόνων, περί της οποίας έγινε λόγος ανωτέρω στη σκέψη 27, υπήρξαν διαβουλεύσεις επί των σημαντικών σημείων της αιτήσεως επιστροφής δασμών. Από τα ίδια πρακτικά προκύπτει, επίσης, ότι οι συνήγοροι της προσφεύγουσας διαβίβασαν απευθείας έγγραφα στους αντιπροσώπους όλων των

κρατών μελών που μετέχουν στην ομάδα εμπειρογνομόνων. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε παράβαση του άρθρου 906 του κανονισμού εφαρμογής. Εν πάση περιπτώσει, δεν απέδειξε ότι η προβαλλόμενη παράλειψη επηρέασε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις.

66 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου, που αναφέρεται στην παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής του τελωνειακού κώδικα

— Επιχειρήματα των διαδίκων

67 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις πάσχουν από ουσιαστική τυπική πλημμέλεια, καθόσον εκδόθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα το οποίο προβλέπει ότι «οποιοδήποτε άλλο έγγραφο εργασίας» πρέπει, κατά κανόνα, να διαβιβάζεται το βραδύτερο δεκατέσσερις ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδριάσεως της επιτροπής.

68 Όπως, όμως, προκύπτει από τις επαφές που είχαν οι συνήγοροι της προσφεύγουσας απευθείας με τους αντιπροσώπους των κρατών μελών που μετέχουν στην ομάδα εμπειρογνομόνων, η από 11 Οκτωβρίου 2002 απάντηση της προσφεύγουσας στα από 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2002 έγγραφα της Επιτροπής περί των οποίων έγινε λόγος ανωτέρω στη σκέψη 26 διαβιβάστηκε μόλις επτά ημερολογιακές ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της συνεδριάσεως. Ο πρόσθετος χρόνος που παρέχεται στα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων πριν προχωρήσουν στην ψηφοφορία εξέτεινε αυτή την προθεσμία στις έντεκα ημέρες, δηλαδή σε προθεσμία μικρότερη από την προθεσμία των δεκατεσσάρων ημερών που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η καθυστερημένη αυτή διαβίβαση εκ μέρους της

Επιτροπής των επιχειρημάτων με τα οποία απάντησε στα από 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2002 έγγραφα συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας δικαιολογούσα την προσβολή της παραβάσεως του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα.

- 69 Προς θεμελίωση των επιχειρημάτων της, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 1998, C-263/95, Γερμανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-441, σκέψεις 31 και 32), στην οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν μπορεί να συντημηθεί η προθεσμία αποστολής ενός φακέλου στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον κανονιστικής επιτροπής και αποφάνθηκε ότι η μη τήρηση αυτής της προθεσμίας συνιστά παραβίαση ουσιώδους τύπου συνεπαγόμενη την ακυρότητα της αποφάσεως της Επιτροπής. Στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι η απόφαση αυτή δεν είναι λυσιτελής εν προκειμένω, καθόσον εκδόθηκε επί προσφυγής κράτους μέλους τα δικαιώματα του οποίου είχαν θιγεί, η προσφεύγουσα αντιτάσσει ότι η απόφαση αυτή δεν αποκλείει ειδικώς τη δυνατότητα νομικών προσώπων να επισμαίνουν παραβιάσεις της διαδικασίας γνωμοδοτήσεως της εν λόγω επιτροπής.
- 70 Στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι δεν μπορεί ένας επιχειρηματίας λυσιτελώς να επικαλεσθεί παράβαση του άρθρου 4 του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα (βλ., ανωτέρω, σκέψη 73), η προσφεύγουσα αντιτάσσει την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-2555).
- 71 Στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι, εν πάση περιπτώσει, οι προθεσμίες που τάσσει το άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα τηρήθηκαν, λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα των παρουσών υποθέσεων (κατωτέρω, σκέψη 75), η προσφεύγουσα αντιτάσσει ότι δεν συντρέχει περίπτωση επείγοντος. Υποστηρίζει ότι το επιχείρημα αυτό της Επιτροπής αντιφάσκει με το γεγονός ότι, παρά τον προβαλλόμενο επείγοντα χαρακτήρα, η Επιτροπή παραχώρησε στα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων συμπληρωματική προθεσμία προκειμένου να αποφανθούν επί του σχεδίου απορριπτικής αποφάσεως, το οποίο, πάντως, τους διαβιβάστηκε εντός των προβλεπομένων προθεσμιών.

- 72 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η εκ μέρους της προσφεύγουσας επίκληση της αποφάσεως Γερμανία κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 69, δεν είναι λυσιτελής εν προκειμένω. Υποστηρίζει ότι στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή επρόκειτο περί προσφυγής κράτους μέλους το οποίο δεν μπόρεσε να ασκήσει τις αρμοδιότητές του στο πλαίσιο της επιτροπής, λόγω εκπρόθεσμης διαβίβασης των εγγράφων. Αντιθέτως, στις παρούσες υποθέσεις, η εκπρόθεσμη —αν αποδειχθεί— διαβίβαση των εγγράφων στην ομάδα εμπειρογνομόνων δεν επηρέασε τα δικαιώματα της προσφεύγουσας.
- 73 Η Επιτροπή εκφράζει, επίσης, αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα επιχειρηματία να επικαλεσθεί λυσιτελώς παράβαση κανόνα εσωτερικής τάξεως (όπως το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα) προς στήριξη αιτήματος ακυρώσεως αποφάσεων όπως οι προσβαλλόμενες. Επικαλείται σχετικώς την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1991, σ. I-2069, σκέψεις 49 έως 51). Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Επιτροπή προσθέτει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί λυσιτελώς να επικαλεσθεί την απόφαση Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., ανωτέρω, σκέψη 70, δεδομένου ότι, αντιθέτως προς τη διάταξη της οποίας την παράβαση αφορούσε η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, σκοπός του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα δεν είναι η προστασία των δικαιωμάτων των επιχειρήσεων.
- 74 Η Επιτροπή υποστηρίζει, επίσης, ότι το ουσιαστικό έγγραφο για την εφαρμογή του άρθρου 4 του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, δηλαδή το σχέδιο απορριπτικής αποφάσεως, διαβιβάστηκε εμπροθέσμως στα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων. Στα μέλη αυτής της ομάδας διαβιβάστηκαν, επίσης, ήδη από τις 23 Σεπτεμβρίου 2002, τα έγγραφα που αφορούν τα δικαιώματα άμυνας και τα οποία είχαν αποσταλεί στην προσφεύγουσα στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2002.
- 75 Επιπροσθέτως, ακόμα και αν γινόταν δεκτό ότι δεν τηρήθηκε η προθεσμία των δεκατεσσάρων ημερολογιακών ημερών που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, πρέπει να σημειωθεί ότι η προθεσμία αυτή ισχύει μεν κατά κανόνα, μπορεί όμως να συντηρηθεί σε περίπτωση επείγοντος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του ίδιου εσωτερικού κανονισμού. Εν προκειμένω, συνέτρεχε, πράγματι, περίπτωση επείγοντος, λόγω της υποχρεώσεως της Επιτροπής να εκδώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις εντός της τασσομένης από το άρθρο 907, δεύτερο εδάφιο, του

κανονισμού εφαρμογής προθεσμίας, καθόσον έλλειψη αποφάσεως εντός της προθεσμίας αυτής θα συνεπαγόταν αποδοχή του αιτήματος της προσφεύγουσας.

- 76 Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε γιατί θα εθίγοντο τα δικαιώματά της από την εκπρόθεσμη διαβίβαση των εγγράφων που απέστειλε στις 11 Οκτωβρίου 2002. Συνεπώς, δεν συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 77 Χωρίς να χρειάζεται να δοθεί απάντηση στο αν η από 11 Οκτωβρίου 2002 απάντηση της προσφεύγουσας στα έγγραφα που απέστειλε στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2002 η Επιτροπή συνιστά έγγραφο εργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, ούτε στο αν συνέτρεχε περίπτωση επείγοντος κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων είχαν προθεσμία δεκατριών ημερολογιακών ημερών (από τις 6 έως τις 18 Νοεμβρίου 2002) προκειμένου να μελετήσουν την απάντηση της προσφεύγουσας.
- 78 Όσον αφορά την απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 69, την οποία επικαλέστηκε η προσφεύγουσα, αρκεί να τονιστεί ότι, δεδομένου ότι η ομάδα εμπειρογνομόνων δεν αποτελεί κανονιστική επιτροπή, η απόφαση αυτή δεν έχει εφαρμογή στις παρούσες υποθέσεις.
- 79 Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής τελωνειακού κώδικα αποσκοπεί στη διασφάλιση της εσωτερικής λειτουργίας αυτής της επιτροπής τηρουμένων απολύτως των προνομίων

των μελών της. Συνεπώς, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν μπορούν να επικαλούνται ενδεχόμενη παράβαση αυτού του κανόνα, ο οποίος δεν αποβλέπει στην προστασία ιδιωτών (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Nakajima κατά Συμβουλίου, ανωτέρω, σκέψη 73, σκέψεις 49 έως 51). Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα συνιστά τρίτο πρόσωπο, αντιθέτως προς τη Γερμανία στην υπόθεση Γερμανία κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 69, η απόφαση αυτή δεν μπορεί, για τον πρόσθετο αυτόν λόγο, να εφαρμοστεί εν προκειμένω.

80 Συνεπώς, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει, επίσης, να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά παράβαση του άρθρου 3 του κανονισμού 1

— Επιχειρήματα των διαδίκων

81 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι αντιπρόσωποι ορισμένων κρατών μελών που μετέχουν στην ομάδα εμπειρογνομόνων δεν έλαβαν στη γλώσσα τους αντίγραφο ορισμένων από τα περιεχόμενα στον φάκελο της Επιτροπής έγγραφα. Το στοιχείο αυτό πρέπει να τύχει δριμείας αποδοκιμασίας, λόγω της πολυπλοκότητας και της ιδιομορφίας των υποθέσεων και της βραχύτητας της προθεσμίας που παρασχέθηκε στους αντιπροσώπους των κρατών μελών προς μελέτη των σχετικών φακέλων. Η προσφεύγουσα παρατηρεί, σχετικώς, ότι ορισμένοι αντιπρόσωποι κρατών μελών διαμαρτυρήθηκαν για το γεγονός ότι δεν έλαβαν τα σχετικά έγγραφα στη γλώσσα τους. Συνεπώς, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 3 του κανονισμού 1 και, επομένως, πάσχουν ουσιώδη τυπική πλημμέλεια.

82 Στο υπόμνημα απαντήσεως η προσφεύγουσα προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η προσέγγιση της Επιτροπής, όπως εκτίθεται κατωτέρω στη σκέψη 85, αποκλείει οποιονδήποτε δικαστικό έλεγχο στην περίπτωση που κράτος μέλος δεν προβάλλει παραβίαση του εν λόγω κανονισμού.

- 83 Η Επιτροπή τονίζει, πρώτον, ότι η διοικητική πρακτική που ακολουθείται στην περίπτωση της ομάδας εμπειρογνομόνων (η οποία, όπως τονίζει, δεν ασχολείται με το νομοθετικό έργο) συνίσταται στην αποστολή του εγγράφου «του καλουμένου δικαιώματα άμυνας» (βλ., ανωτέρω, σκέψη 26) στους αντιπροσώπους των κρατών μελών στη γλώσσα τους, ενώ τα υπόλοιπα έγγραφα αποστέλλονται στη γαλλική ή την αγγλική γλώσσα.
- 84 Η Επιτροπή τονίζει, δεύτερον, ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε γιατί η πρακτική που ακολουθήθηκε επηρεάζει τη νομική της κατάσταση. Η Επιτροπή δέχεται ότι η εν λόγω πρακτική δύναται να επηρεάσει τα δικαιώματα των κρατών μελών στα οποία απευθύνονται τα εν λόγω έγγραφα, αλλ' ότι, στην περίπτωση αυτή, απόκειται στα κράτη μέλη να προασπίσουν τα δικαιώματά τους.
- 85 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, δεν μπορεί ένας ιδιώτης να προβάλλει λυσιτελώς προσβολή δικαιώματος κράτους μέλους, όταν το ίδιο το κράτος δεν έχει διαμαρτυρηθεί. Εν προκειμένω, η μέθοδος που ακολουθήθηκε δεν αμφισβητήθηκε από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών ούτε υποβλήθηκε αίτημα για μετάφραση των εν λόγω κειμένων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 86 Σκοπός του άρθρου 3 του κανονισμού 1 είναι να διασφαλιστεί ότι τα έγγραφα που αποστέλλονται από τα κοινοτικά όργανα σε κράτος μέλος ή σε πρόσωπα εμπύπτοντα στη δικαιοδοσία κράτους μέλους είναι συντεταγμένα στη γλώσσα αυτού του κράτους. Εν προκειμένω, όμως, αποδέκτης των συγκεκριμένων εγγράφων της Επιτροπής δεν ήταν η προσφεύγουσα, αλλά οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών που συγκροτούν την κατά το άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής ομάδα εμπειρογνομόνων. Συνεπώς, εφόσον σκοπός της διατάξεως αυτής δεν είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων της προσφεύγουσας ή της νομικής της καταστάσεως στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας διαγραφής εισαγωγικών δασμών, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλλει παράβαση αυτού του κανόνα.

- 87 Επιπροσθέτως και εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι κάποιο από τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων αντιμετώπισε δυσκολίες κατά το έργο της συμβολής του στη διατύπωση της γνωμοδοτήσεως αυτής της ομάδας, ελλείψει της αποδόσεως σε μια συγκεκριμένη γλώσσα των διαβιβασθέντων από την Επιτροπή εγγράφων. Αφενός, πράγματι, το μόνο αποδεικτικό στοιχείο που πρότεινε σχετικώς η προσφεύγουσα είναι βεβαίωση την οποία η ίδια συνέταξε και υπέγραψε. Αφετέρου, από το σύνολο των στοιχείων της δικογραφίας δεν συνάγεται ένα τέτοιο συμπέρασμα.
- 88 Συνεπώς, το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει, επίσης, να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου σκέλους του πρώτου λόγου, που αφορά την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 89 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας, επειδή δεν τη δέχθηκε σε ακρόαση και δεν της παρέσχε ευχερή και εκτεταμένη πρόσβαση στα έγγραφα που επιθυμούσε.
- 90 Όσον αφορά, πρώτον, την ακρόαση, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι είχε ζητήσει στις 2 Οκτωβρίου 2002 από την Επιτροπή να της παράσχει τη δυνατότητα προφορικής αναπτύξεως των επιχειρημάτων της αναφορικά με τις παρούσες υποθέσεις. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε με έγγραφο της 8ης Οκτωβρίου 2002 με το αιτιολογικό ότι η κατά το άρθρο 906 α του κανονισμού εφαρμογής διαδικασία προβλέπει ότι ο ενδιαφερόμενος αναπτύσσει γραπτώς την άποψή του και ότι η προσφεύγουσα είχε γίνει δεκτή από τις υπηρεσίες της Επιτροπής τρεις φορές πριν από την κατάθεση της αρχικής αιτήσεως διαγραφής. Επίσης, η Επιτροπή έχει υπογραμμίσει στις προσβαλλόμενες αποφάσεις ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η άποψή της μπορούσε να εκτεθεί μόνον προφορικώς.

- 91 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η άρνηση της Επιτροπής συνιστά προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως και βαρύνεται με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.
- 92 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, σε οποιαδήποτε διαδικασία που κινείται εναντίον προσώπου και είναι ικανή να καταλήξει σε πράξη που το βλάπτει, συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου και πρέπει να διασφαλίζεται ακόμα και εν απουσία ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1992, C-48/90 και C-66/90, Κάτω Χώρες κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-565, σκέψη 44· της 29ης Ιουνίου 1994, C-135/92, Fiskano κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-2885, σκέψη 39, και της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-32/95 P, Επιτροπή κατά Lisrestal κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-5373, σκέψη 21· απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 2001, T-186/97, T-187/97, T-190/97 έως T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 έως T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 και T-147/99, Kaufring κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1337, σκέψη 151). Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει, στη συνέχεια, ότι το Δικαστήριο παγίως αναγνωρίζει την αρχή περί δικαιώματος προφορικής διαδικασίας (*audi alteram partem*) ως συνιστώσα ουσιώδη διαδικαστικό κανόνα, ιδίως στον τομέα της διοικητικής διαδικασίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 1974, 17/74, Transocean Marine Paint κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 441· της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffman-La Roche κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 215, και της 26ης Ιουνίου 1980, 136/79, National Panasonic κατά Επιτροπής, Συλλογή 1980/II, σ. 347). Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, λόγω της εξουσίας εκτιμήσεως που έχει η Επιτροπή όταν εκδίδει απόφαση κατ' εφαρμογήν της κατά το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα γενικής ρήτηρας ισότητας, το δικαίωμα ακροάσεως πρέπει, κατά μείζονα λόγο, να διασφαλίζεται (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Νοεμβρίου 1995, T-346/94, France-aviation κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2841, σκέψη 34· της 19ης Φεβρουαρίου 1998, T-42/96, Eyckeler & Malt κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-401, σκέψη 77· της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, T-50/96, Primex Produkte Import-Export κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3773, σκέψη 60· της 18ης Ιανουαρίου 2000, T-290/97, Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-15, σκέψη 46, και Kaufring κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 152).
- 93 Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, το δικαίωμα ακροάσεως πρέπει να τύχει διασταλτικής ερμηνείας, υπό την έννοια δηλαδή ότι έχει δικαίωμα να διατυπώσει τη γνώμη της τόσο εγγράφως όσο και προφορικά. Το γεγονός ότι ο κανονισμός εφαρμογής προβλέπει σχετικώς, στο άρθρο 906 α, μόνο έγγραφη διαδικασία δεν σημαίνει ότι αποκλείεται ρητώς η προφορική διαδικασία. Η προσφεύγουσα

επικαλείται, σχετικώς, τους τομείς του δικαίου του ανταγωνισμού και του δικαίου αντιντάμπινγκ στο πλαίσιο των οποίων προβλέπονται έγγραφες και προφορικές διαδικασίες. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, έχει γίνει νομολογιακώς δεκτή η αρχή της προφορικής ακροάσεως, καίτοι ελλείπει διάταξη προβλέπουσα ρητώς ένα τέτοιο δικαίωμα.

- 94 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει να παρέχεται στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να αναπτύξει λυσιτελώς την άποψή του στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1987, 259/85, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4393, σκέψη 12). Στην πράξη, αυτό συνεπάγεται τη δυνατότητα του ενδιαφερομένου να αναπτύξει προφορικώς τις απόψεις του. Διασταλτικώς επίσης πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπό την έννοια δηλαδή ότι περιλαμβάνει το δικαίωμα του ενδιαφερομένου να αναπτύξει τις απόψεις του τόσο εγγράφως όσο και προφορικώς.
- 95 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, απορρίπτοντας το αίτημά της να αναπτύξει προφορικώς τις απόψεις της με το αιτιολογικό ότι δεν απέδειξε την ανάγκη προφορικής εκθέσεώς τους, η Επιτροπή παραβίασε την προαναφερθείσα νομολογία χωρίς καμία προς τούτο δικαιολογία. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, επίσης, ότι δεν υποχρεούται να προσκομίσει μια τέτοια απόδειξη.
- 96 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το μόνο κρίσιμο ζήτημα είναι αν της παρασχέθηκε η δυνατότητα, στο πλαίσιο της διαδικασίας, να αναπτύξει λυσιτελώς την άποψή της απαντώντας στις αιτιάσεις της Επιτροπής. Αυτό δεν συνέβη. Πράγματι, η προσφεύγουσα σημειώνει ότι όντως έγινε δεκτή τρεις φορές από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, αλλ' ότι οι συνομιλίες αυτές έγιναν πριν διαβιβαστεί στην Επιτροπή το αίτημα διαγραφής και με διαφορετικούς κάθε φορά συνομιλητές. Επιπροσθέτως, κατά τις συνομιλίες αυτές, η προσφεύγουσα δεν ε γνώριζε ακόμα κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή, για τον απλό λόγο ότι δεν είχε ακόμα κινηθεί η διαδικασία ενώπιον της ίδιας της Επιτροπής. Ιδίως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την αλληλογραφία μεταξύ της ίδιας, των γαλλικών διοικητικών αρχών και της Επιτροπής δεν διευκρινίστηκαν ορισμένα ουσιώδη σημεία. Τα σημεία αυτά θα έπρεπε να εξεταστούν στο πλαίσιο μιας πιο άμεσης και πιο ενεργητικής διαδικασίας, όπως είναι η διαδικασία ακροάσεως από

τις υπηρεσίες της Επιτροπής, η οποία θα ήταν ικανή να διασφαλίσει τα δικαιώματα άμυνας. Ως παράδειγμα η προσφεύγουσα αναφέρει ότι στην υπόθεση T-134/03 δεν ήταν σε θέση, λόγω της εφαρμογής της εγγράφου μόνον διαδικασίας, να διαλύσει τις αμφιβολίες των γαλλικών τελωνειακών αρχών ως προς το υποστατό της τεχνικής πλάνης στην οποία υπέπεσε η Cogema, αμφιβολίες οι οποίες οδήγησαν τις εν λόγω αρχές στο συμπέρασμα ότι δεν συντρέχει ειδική κατάσταση. Ειδικότερα, στην υπόθεση T-135/03 η Επιτροπή δεν εξέτασε το ζήτημα αν η προσφεύγουσα παρέκαμψε ή μη τη νομοθεσία αντιντάμπινγκ, ζήτημα το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία προκειμένου περί της ενδεχόμενης αποδείξεως μιας ειδικής καταστάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα.

- 97 Όσον αφορά, δεύτερον, την πρόσβαση στον φάκελο, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), προβάλλει ότι η Επιτροπή, μετά πολλών δυσχερειών και μερικώς μόνο, δέχθηκε, την ημέρα καταθέσεως των δικογράφων των προσφυγών, το αίτημά της για πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.
- 98 Η προσφεύγουσα επισημαίνει, ειδικότερα, ότι ζήτησε στις 23 Ιανουαρίου 2003 να της επιτρέψει η Επιτροπή πρόσβαση στα πρακτικά της συνεδριάσεως της ομάδας εμπειρογνομόνων της 12ης Νοεμβρίου 2002 και ότι, κατόπιν, αναγκάστηκε να επαναδιατυπώσει το αίτημά της, στις 24 Φεβρουαρίου και στις 20 Μαρτίου 2003, λόγω του εξαιρετικά συνοπτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που της απέστειλε η Επιτροπή στις 3 Φεβρουαρίου 2003.
- 99 Όσον αφορά, πρώτον, την ακρόαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι παρασχέθηκαν στην προσφεύγουσα όλα τα μέσα προκειμένου να εκθέσει την άποψή της, όπως προκύπτει από τις εκτενείς και λεπτομερείς απαντήσεις της της 11ης Οκτωβρίου 2002 στην υπόθεση REM 02/02. Επισημαίνει, επίσης, ότι επέδειξε καλή διάθεση δεχόμενη σε ακρόαση τρεις φορές την προσφεύγουσα. Υποστηρίζει, επίσης, ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας θα μπορούσαν να είναι βάσιμα αν αυτή

απεδείκνυε ότι δεν μπόρεσε λυσιτελώς να αναπτύξει την άποψή της. Η προσφεύγουσα, όμως, ουδόλως απέδειξε ότι η αποκλειστική χρησιμοποίηση της έγγραφης διαδικασίας περιόρισε την αποτελεσματικότητα της άμυνάς της.

- 100 Η Επιτροπή υποστηρίζει, στη συνέχεια, ότι η νομολογία που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα αφορά κατάσταση προγενέστερη της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 1677/98 με τον οποίο προστέθηκε το νέο άρθρο 906 α, κατά το οποίο ο αιτών την επιστροφή η τη διαγραφή δασμών κοινοποιεί τις αντιρρήσεις του γραπτώς στην Επιτροπή στην περίπτωση που αυτή προτίθεται να εκδώσει απορριπτική απόφαση.
- 101 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι νέες αυτές διατάξεις εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Kaufring κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92. Υπογραμμίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση αυτή λόγω ελλείψεως ακροάσεως και ότι έκρινε επαρκή την παρεχόμενη με το άρθρο 906 α του κανονισμού εφαρμογής δυνατότητα υποβολής γραπτών παρατηρήσεων.
- 102 Όσον αφορά, δεύτερον, την πρόσβαση στον φάκελο, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας είναι αλυσιτελή. Επισημαίνει ότι διαβίβασε στην προσφεύγουσα όλα τα έγγραφα που αυτή είχε ζητήσει. Η Επιτροπή τονίζει, επίσης, ότι, όσον αφορά το μόνο έγγραφο στο οποίο δεν παρασχέθηκε άμεση πρόσβαση στην προσφεύγουσα, δηλαδή το πρακτικό της συνεδριάσεως της ομάδας εμπειρογνομόνων, η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2003, δηλαδή μετά την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων. Συνεπώς, ακόμα και αν υποθεθεί ότι υπήρξε άρνηση προσβάσεως στον φάκελο, πράγμα που δεν ευσταθεί, η άρνηση αυτή δεν δύναται να επηρεάσει το κύρος των προσβαλλομένων αποφάσεων.

- 103 Έτι επικουρικότερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η καθυστέρηση που σημειώθηκε όσον αφορά τη διαβίβαση αυτού του πρακτικού δικαιολογείται με βάση τις διατάξεις του κανονισμού 1049/2001. Πράγματι, το έγγραφο αυτό περιείχε ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούσαν εμπορικά συμφέροντα, ο δε συνήγορος της προσφεύγουσας δεν προσκόμισε εξ αρχής τα έγγραφα πληρεξουσιότητάς του κατά την κατάθεση της αιτήσεως προσβάσεως στο εν λόγω έγγραφο.
- 104 Τέλος, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει παράβαση του άρθρου 906 α του κανονισμού εφαρμογής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 105 Επιβάλλεται εκ προοιμίου να τονισθεί ότι η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας απαιτεί να παρέχεται σε κάθε πρόσωπο, εις βάρος του οποίου μπορεί να επιβληθεί κύρωση, η δυνατότητα να γνωστοποιήσει αποτελεσματικώς την άποψή του όσον αφορά τα επιβαρυντικά στοιχεία που η Επιτροπή επικαλείται προκειμένου να στηρίξει την απόφασή της (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις Fiskano κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψη 40· Επιτροπή κατά Lisrestal κ.λπ., ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψη 21, και Kaufring κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψη 153).
- 106 Στην περίπτωση αποφάσεων λαμβανομένων από την Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας του αιτούντος τη διαγραφή διασφαλίζεται με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 906 α του κανονισμού εφαρμογής (βλ., ανωτέρω, σκέψη 11).
- 107 Εν προκειμένω, η διαδικασία αυτή τηρήθηκε διά της κοινοποιήσεως, ως παραρτήματος των εγγράφων που απεστάλησαν στις 9 Σεπτεμβρίου 2002 (βλ.,

ανωτέρω, σκέψη 26), ενός υπομνήματος δέκα σελίδων όπου εκτίθεντο τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που στήριζαν την πρόθεση της Επιτροπής να εκδώσει απορριπτική απόφαση στις υποθέσεις REM 02/02 και REM 03/02. Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα άσκησε το δικαίωμά της να διατυπώσει την άποψή της επί των αντιρρήσεων της Επιτροπής διά της αποστολής, στις 11 Οκτωβρίου 2002, εγγράφου 24 σελίδων με συνημμένα 14 παραρτήματα στην υπόθεση REM 02/02 και εγγράφου 21 σελίδων με συνημμένα δέκα παραρτήματα στην υπόθεση REM 03/02, όπου ανέπτυξε τις παρατηρήσεις και τα επιχειρήματά της.

- 108 Όσον αφορά, πρώτον, την απόρριψη του αιτήματος της προσφεύγουσας για ακρόαση, αρκεί η διαπίστωση ότι ούτε η ειδική διάταξη που αφορά τη συγκεκριμένη διοικητική διαδικασία, δηλαδή το άρθρο 906 α, του κανονισμού εφαρμογής, ούτε η γενική αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας δεν παρέχουν στον αιτούντα τη διαγραφή δικαίωμα μιας τέτοιας ακροάσεως.
- 109 Επιπροσθέτως, η ειδική φύση της αποφάσεως που έλαβε η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα δεν καθιστά, με κανένα τρόπο, απαραίτητη την παροχή στον αιτούντα τη διαγραφή της δυνατότητας προφορικής διατυπώσεως των παρατηρήσεών του πέραν της γραπτής εκθέσεως των επιχειρημάτων του.
- 110 Συνεπώς, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι με το λεπτομερές έγγραφο που απέστειλε στις 11 Οκτωβρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε πλήρως τη δυνατότητα που είχε να εκθέσει στην Επιτροπή την άποψή της. Τα παραδείγματα που επικαλείται η προσφεύγουσα (βλ., ανωτέρω, σκέψη 96) προς υποστήριξη της αντίθετης απόψεως δεν είναι ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση αυτό το συμπέρασμα, καθόσον τα παραδείγματα αυτά δεν περιέχουν κανένα στοιχείο που να μην μπορούσε να προβάλει η προσφεύγουσα γραπτώς.

- 111 Όσον αφορά, δεύτερον, την πρόσβαση στον φάκελο, επιβάλλεται η διαπίστωση, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, ότι το αίτημα προσβάσεως υποβλήθηκε μετά την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων, κατά την προετοιμασία της παρούσας προσφυγής. Συνεπώς, η προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα παραβίαση του κανονισμού 1049/2001, ακόμα και αν αποδεικνυόταν, δεν θα μπορούσε να επηρεάσει το κύρος των προσβαλλομένων αποφάσεων, το οποίο πρέπει να εκτιμηθεί με βάση τα δεδομένα της ημέρας εκδόσεώς τους. Επιπροσθέτως, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι δεν της επιτράπη η πρόσβαση στα έγγραφα που ζήτησε. Πράγματι, η Επιτροπή της διαβίβασε τα πλήρη πρακτικά της συνόδου της ομάδας εμπειρογνομόνων.
- 112 Συνεπώς, το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί και ως προς τις δύο πτυχές του.
- 113 Δεδομένου ότι δεν έγινε δεκτό κανένα από τα πέντε σκέλη του πρώτου λόγου, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου, που αφορά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα

- 114 Ο δεύτερος λόγος αφορά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως στην οποία προβάλλεται ότι υπέπεσε η Επιτροπή κρίνοντας ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα. Περιλαμβάνει τρία σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά την άρνηση της Επιτροπής να δεχθεί ότι συντρέχει ειδική κατάσταση. Το δεύτερο σκέλος αφορά την έλλειψη μεθοδεύσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας. Το τρίτο σκέλος αφορά την άρνηση της Επιτροπής να δεχθεί την έλλειψη πρόδηλης αμέλειας εκ μέρους της προσφεύγουσας.

- 115 Δεν αμφισβητείται ότι δεν υπήρξε μεθόδευση εκ μέρους της προσφεύγουσας, ώστε να παρέλκει η εξέταση του δευτέρου σκέλους. Κατά τα λοιπά, επιβάλλεται αρχικώς να εξεταστεί το τρίτο σκέλος, που αφορά την προβαλλόμενη έλλειψη αμέλειας εκ μέρους της προσφεύγουσας.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 116 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι μια από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται να συντρέχουν σωρευτικώς για την εφαρμογή του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα είναι η έλλειψη πρόδηλης αμέλειας εκ μέρους του επιχειρηματία. Προσθέτει ότι, κατά τη νομολογία (απόφαση Kaufring κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψη 278), η πρόδηλη αμέλεια αφορά τη δυνατότητα ανακαλύψεως του σφάλματος, κατά την έννοια του άρθρου 220, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα.
- 117 Προκειμένου να εκτιμηθεί η δυνατότητα ανακαλύψεως του σφάλματος, κατά την έννοια αυτής της διατάξεως, πρέπει να ληφθεί υπόψη η φύση του σφάλματος, η επαγγελματική πείρα του ενδιαφερομένου και η επιμέλεια που αυτός επέδειξε (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-64/89, Deutsche Fernsprecher, Συλλογή 1990, σ. I-2535, σκέψη 24· της 8ης Απριλίου 1992, C-371/90, Beirafio, Συλλογή 1992, σ. I-2715, σκέψη 21· της 16ης Ιουλίου 1992, C-187/91, Belono, Συλλογή 1992, σ. I-4937, σκέψη 17, και της 1ης Απριλίου 1993, C-250/91, Hewlett Packard France, Συλλογή 1993, σ. I-1819, σκέψη 22). Η εκτίμηση αυτή πρέπει να γίνεται λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιστάσεων της υποθέσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1996, C-153/94 και C-204/94, Faroe Seafood κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-2465, σκέψη 101).
- 118 Υπό το πρίσμα αυτών των αρχών, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι δεν συντρέχει εν προκειμένω η προϋπόθεση περί ελλείψεως πρόδηλης πλάνης.

- 119 Όσον αφορά, πρώτον, την ακριβή φύση του σφάλματος, αυτή πρέπει, κατά τη νομολογία, να εξετάζεται λαμβανομένου ιδίως υπόψη του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο οι αρμόδιες αρχές ενέμειναν στην πεπλανημένη τους εκτίμηση.
- 120 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εσφαλμένως απέκλεισε αυτεπαγγέλτως το κριτήριο του χρονικού διαστήματος εξετάζοντας την περίπτωση πλάνης, χωρίς τελικώς να δεχθεί ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση, εκ μέρους των τελωνειακών και μόνο αρχών. Στις παρούσες υποθέσεις θα έπρεπε, μάλλον, να ληφθούν υπόψη τα σφάλματα των εκτελωνιστών, δηλαδή, στην υπόθεση T-134/03, της πλασματικής θέσεως υπό καθεστώς αποταμιεύσεως, στην οποία προέβη η Cogema, στη δε υπόθεση T-135/03, της μη τηρήσεως εκ μέρους της SCAC των οδηγιών που της είχαν δοθεί, καθόσον αυτή επέλεξε απλουστευμένη διαδικασία εκτελωνισμού.
- 121 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, παρά την επαγγελματική της πείρα και την επιμέλειά της, δεν ήταν σε θέση ούτε να προβλέψει ούτε να ανακαλύψει τα σφάλματα που διέπραξαν οι εκτελωνιστές.
- 122 Όσον αφορά, δεύτερον, την επαγγελματική πείρα του επιχειρηματία, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, δυνάμει της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1999, C-48/98, Söhl & Sölke (Συλλογή 1999, σ. I-7877, σκέψη 57), πρέπει να εξεταστεί αν η δραστηριότητα του συγκεκριμένου επιχειρηματία συνίσταται κυρίως σε πράξεις εισαγωγής και εξαγωγής και αν ο συγκεκριμένος επιχειρηματίας διέθετε προηγούμενη πείρα ως προς την τέλεση τέτοιου είδους πράξεων.
- 123 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι προβαίνει συχνά σε εισαγωγές προϊόντων που εμπίπτουν στον κανονισμό 3319/94. Αυτό δεν σημαίνει ότι έχει ειδικευθεί στις διαδικασίες εκτελωνισμού τέτοιου είδους προϊόντων στη Γαλλία. Για τον λόγο αυτό, εξάλλου, προσέφυγε σε εγκεκριμένη επιχείρηση εκτελωνισμού και δεν μπόρεσε να ανακαλύψει το λάθος που διέπραξε η επιχείρηση αυτή.

- 124 Όσον αφορά, τρίτον, την επιμέλεια της προσφεύγουσας, αυτή επισημαίνει ότι, δυνάμει της αποφάσεως *Söhl & Söhlke*, ανωτέρω, σκέψη 122 (σκέψη 58), όποιος επιχειρηματίας έχει αμφιβολίες ως προς την ακριβή εφαρμογή των διατάξεων η παράβαση των οποίων μπορεί να έχει ως συνέπεια τη γένεση τελωνειακής οφειλής οφείλει να ενημερωθεί και να αναζητήσει κάθε είδους διευκρινίσεις προκειμένου να αποφύγει παράβαση αυτών των διατάξεων.
- 125 Στις παρούσες υποθέσεις, η προσφεύγουσα επέδειξε την απαιτούμενη επιμέλεια. Πρώτον, τροποποίησε, κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού, τη διαδικασία εκτελωνισμού που ακολουθούσε έως τότε, ώστε να μην περιέλθει σε κατάσταση έμμεσης τιμολογήσεως. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, στη συνέχεια, ότι τα μεμονωμένα και αμελητέα λάθη τιμολογήσεως που επισήμανε η Επιτροπή emπίπτουν στα φυσιολογικά για το εμπόριο λάθη, δεν μπορεί δε να της προσαφθεί αμέλεια, εφόσον προέβη στη διόρθωση αυτών των λαθών.
- 126 Στο υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο προβαλλόμενος ως εξωπραγματικός χαρακτήρας των οδηγιών της προς την *Cogema* και τη *SCAC*, αφενός, καθώς και η μη χρήση της δυνατότητας επιστροφής που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ 1996, L 56, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, αφετέρου, δεν έχουν καμία σχέση, κατά πάγια νομολογία (βλ., ανωτέρω, σκέψη 124), με την απόδειξη προβαλλόμενης ελλείψεως επιμέλειας.
- 127 Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, δεν μπορεί να της προσαφθεί οποιαδήποτε έλλειψη επιμέλειας. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι δεν στοιχειοθετείται καμία πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους της.

- 128 Η Επιτροπή παρατηρεί, όσον αφορά, πρώτον, την ακριβή φύση του σφάλματος, ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα προκειμένου να ελαφρύνει την ευθύνη της επικαλούμενη σφάλμα του εκτελωνιστή δεν ευσταθούν. Πράγματι, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαγραφής δασμών, δεν μπορεί ένας επιχειρηματίας να απαλλαγεί των ευθυνών του λόγω σφάλματος, πραγματικού ή όχι, του εκτελωνιστή του. Ενδεχόμενη ευθύνη του δεύτερου εκ συμβάσεως διαφεύγει των ορίων της διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 129 Η Επιτροπή υποστηρίζει, επίσης, ότι η προσφεύγουσα καλλιεργεί μια σύγχυση μεταξύ του σφάλματος του εκτελωνιστή και του σφάλματος της τελωνειακής αρχής, καθόσον μόνο η δεύτερη περίπτωση μπορεί να θεμελιώσει ειδική κατάσταση.
- 130 Όσον αφορά, δεύτερον, την επαγγελματική πείρα της προσφεύγουσας, η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι η επαγγελματική της πείρα δεν πρέπει να εκτιμηθεί λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου ενός μόνον κράτους μέλους. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας, αρκεί, προκειμένου να θεωρηθεί ότι η προσφεύγουσα διαθέτει την απαιτούμενη επαγγελματική πείρα, να έχει πραγματοποιήσει ορισμένες εισαγωγές προϊόντων ιδίων με εκείνα που αφορά η συγκεκριμένη υπόθεση εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και να έχει εξοικείωση με πράξεις εισαγωγής και εξαγωγής. Αυτό συμβαίνει εν προκειμένω, κατά μείζονα λόγο καθόσον η προσφεύγουσα προέβη στην εξαγορά της επιχειρήσεως που την εκπροσωπεί φορολογικώς στη Γαλλία, της Champagne Fertilisants, ώστε να πρέπει η προσφεύγουσα να θεωρηθεί, ήδη από της πρώτης παραδόσεως τέτοιων προϊόντων, ως πεπειραμένη επιχείρηση.
- 131 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η προσφεύγουσα επέδειξε αφροσύνη παρέχουσα, παρά την προβαλλόμενη απειρία της, επακριβείς οδηγίες στους εκτελωνιστές της, αντί να ζητήσει τη συμβουλή τους, και τούτο παρά το ότι ο κανονισμός 3319/94 παρουσιάζει δυσχέρειες στην εφαρμογή του.

- 132 Όσον αφορά, τρίτον, την επιμέλεια της προσφεύγουσας, η Επιτροπή, καίτοι δέχεται το ενδεχόμενο σφαλμάτων κατά την τιμολόγηση, αντιτάσσει ότι η προσφεύγουσα επέδειξε έλλειψη επιμέλειας και από άλλες απόψεις, όπως προκύπτει από τις παραγράφους 79 έως 82 της αποφάσεως REM 02/02 και από τις παραγράφους 75 έως 79 της αποφάσεως REM 03/02.
- 133 Ειδικότερα η προσφεύγουσα έδωσε οδηγίες μη δυνάμενες να εφαρμοστούν στους εκτελωνιστές της και δεν ενδιαφέρθηκε να παρακολουθήσει το έργο τους.
- 134 Η προσφεύγουσα, επίσης, δεν επεδίωξε να χρησιμοποιήσει, παραμένουσα άπρακτη μέχρι της εκπνοής της αντίστοιχης προθεσμίας, τη δυνατότητα επιστροφής που προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 135 Επιβάλλεται, προκαταρκτικώς, να υπομνησθεί ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί αν συντρέχει «προφανής αμέλεια», κατά την έννοια του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα, πρέπει ιδίως να λαμβάνεται υπόψη η περιπλοκότητα των διατάξεων των οποίων η μη εκτέλεση προκάλεσε τη γένεση της τελωνειακής οφειλής, καθώς και η επαγγελματική πείρα και η επιμέλεια του επιχειρηματία (αποφάσεις του Δικαστηρίου *Söhl & Söhlke*, ανωτέρω, σκέψη 122, σκέψη 56, και της 13ης Μαρτίου 2003, C-156/00, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-2527, σκέψη 92).
- 136 Αποτελεί, επίσης, πάγια νομολογία ότι η Επιτροπή έχει εξουσία εκτιμήσεως όταν εκδίδει απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα

(απόφαση Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψεις 46 και 78). Επιβάλλεται, επίσης, να τονισθεί ότι η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών δασμών, που παρέχεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις και σε ειδικώς προβλεπόμενες περιπτώσεις, συνιστά εξαίρεση από το κανονικό σύστημα εισαγωγών και εξαγωγών και ότι, κατά συνέπεια, οι προβλέπουσες μια τέτοια επιστροφή διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικώς. Εφόσον η έλλειψη πρόδηλης αμέλειας αποτελεί προϋπόθεση *sine qua non*, προκειμένου να ζητηθεί η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, έπεται ότι η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνευθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αριθμός των περιπτώσεων επιστροφής ή διαγραφής να παραμείνει περιορισμένος (απόφαση Söhl & Söhlke, ανωτέρω, σκέψη 122, σκέψη 52).

- 137 Όσον αφορά, πρώτον, την πολυπλοκότητα των διατάξεων η μη εκτέλεση των οποίων είχε ως συνέπεια τη γένεση τελωνειακής οφειλής, αρκεί να τονισθεί ότι το Πρωτοδικείο έχει ήδη αποφανθεί (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2004, T-104/02, Gondrand Frères κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-3211, σκέψεις 59 έως 62 και 66) ότι το άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 3319/94 δεν παρουσιάζει αξιόλογη ερμηνευτική δυσχέρεια.
- 138 Όσον αφορά, επίσης, την ακριβή φύση του σφάλματος, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η νομολογία που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα (ανωτέρω, σκέψη 117) δεν είναι λυσιτελής, καθόσον το μόνο ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι το προβαλλόμενο σφάλμα των εκτελωνιστών και όχι των τελωνειακών αρχών.
- 139 Εντούτοις, επιβάλλεται να τονισθεί ότι ορθώς η Επιτροπή υποστήριξε ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να απαλλαγεί της ευθύνης της επικαλούμενη σφάλμα υπαρκτό ή όχι των εκτελωνιστών της. Υπενθυμίζεται, σχετικώς, ότι η ίδια η προσφεύγουσα διαμόρφωσε τον τρόπο εισαγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων και ότι, επίσης, η ίδια ελευθέρως επέλεξε τους εκτελωνιστές της, ώστε να μην έχει σημασία, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα, αν το σφάλμα που είχε ως συνέπεια τη γένεση της τελωνειακής οφειλής το διέπραξε η επιχείρηση ή ο εντολοδόχος της. Εν πάση περιπτώσει, δεν επιτρέπεται να επιβαρυνθεί ο κοινοτικός προϋπολογισμός από τις συνέπειες ενός τέτοιου σφάλματος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, όσον αφορά την ύπαρξη ειδικής καταστάσεως,

απόφαση Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψεις 76 έως 78 και 82 έως 83).

140 Όσον αφορά, δεύτερον, την επαγγελματική πείρα της προσφεύγουσας, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι πρέπει να εξετάζεται αν πρόκειται ή όχι για επιχείρηση της οποίας η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται, ουσιαστικώς, στην πραγματοποίηση εισαγωγών και εξαγωγών και αν έχει αποκτήσει ήδη κάποια πείρα στον τομέα αυτόν (αποφάσεις Söhl & Söhlke, ανωτέρω, σκέψη 122, σκέψη 57).

141 Επιβάλλεται, σχετικώς, να τονισθεί ότι η ίδια η προσφεύγουσα δέχεται ότι είχε μια ορισμένη πείρα στον τομέα εισαγωγής των εμποπτώντων στον κανονισμό 3319/94 αζωτούχων προϊόντων. Επίσης, όπως ορθώς υπογραμμίζει η Επιτροπή, η προσφεύγουσα σε χρόνο προγενέστερο των πραγματικών περιστατικών των παρουσών υποθέσεων είχε προβεί σε εισαγωγή των αυτών προϊόντων. Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή φρονεί ότι η προσφεύγουσα είχε την απαιτούμενη επαγγελματική πείρα ήδη από της πρώτης παραδόσεως, στο πλαίσιο της υποθέσεως REM 02/02.

142 Όσον αφορά, τρίτον, την επιμέλεια του επιχειρηματία, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι εναπόκειται σ' αυτόν, αν έχει αμφιβολίες ως προς την ακριβή εφαρμογή των διατάξεων από τη μη εκτέλεση των οποίων μπορεί να γεννηθεί τελωνειακή οφειλή, να ενημερωθεί και να αναζητήσει κάθε δυνατή διευκρίνιση ώστε να μην παραβεί τις σχετικές διατάξεις (απόφαση Söhl & Söhlke, ανωτέρω, σκέψη 122, σκέψη 58).

143 Όπως ορθώς υπογραμμίζει η Επιτροπή, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα, η οποία πάντως προβάλλει την απειρία της όσον αφορά τον

εκτελωνισμό τέτοιων προϊόντων, καθώς και τις δυσχέρειες που αναφύονται κατά την εφαρμογή του κανονισμού 3319/94, όχι μόνον ουδέποτε ζήτησε τη συμβουλή των εκτελωνιστών της, αλλά, αντιθέτως, τους έδωσε πολύ επακριβείς οδηγίες. Επισημαίνεται ότι στις προσβαλλόμενες αποφάσεις η Επιτροπή δεν παρέλειψε να επεξηγήσει τους λόγους για τους οποίους η προσφεύγουσα έπρεπε να έχει αμφιβολίες ως προς την ακριβή εφαρμογή των διατάξεων η μη εκτέλεση των οποίων μπορεί να έχει ως συνέπεια τη γένεση τελωνειακής οφειλής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Kauftring κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανώτερω, σκέψη 92, σκέψη 296).

- 144 Επιπροσθέτως, τα σφάλματα της προσφεύγουσας κατά την τιμολόγηση συνηγορούν, επίσης, υπέρ της ελλείψεως επιμέλειας εκ μέρους της.
- 145 Αντιθέτως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην προσφεύγουσα ότι δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96. Πράγματι, η διαδικασία επανεξέτασης εφαρμόζεται αν μεταβληθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων καθορίστηκαν οι αξίες που περιέχονται στον κανονισμό που επέβαλε τους δασμούς αντιντάμπινγκ. Επομένως, η διαδικασία επανεξέτασης αποσκοπεί στην προσαρμογή των επιβληθέντων δασμών σε περίπτωση που αλλάξουν τα στοιχεία στα οποία αυτοί βασίστηκαν και προϋποθέτει, επομένως, τη μεταβολή των στοιχείων αυτών (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 2000, T-7/99, Medici Grimm κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-2671, σκέψη 82).
- 146 Επομένως, συνολικώς εκτιμώμενη, η συμπεριφορά της προσφεύγουσας κατά την τέλεση των πράξεων τις οποίες αφορά η παρούσα υπόθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αρκούντως επιμελής.
- 147 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις ότι δεν συντρέχει η

προϋπόθεση η σχετική με την έλλειψη πρόδηλης αμέλειας εκ μέρους της προσφεύγουσας. Επομένως, το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

148 Επιπροσθέτως, από το γράμμα του άρθρου 905 του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ότι η επιστροφή εισαγωγικών δασμών εξαρτάται από δύο σωρευτικές προϋποθέσεις, δηλαδή, πρώτον, την ύπαρξη ειδικής καταστάσεως και, δεύτερον, την έλλειψη δόλου ή προφανούς αμέλειας εκ μέρους του ενδιαφερομένου. Κατά συνέπεια, αρκεί να μην πληροúται μία από τις δύο αυτές προϋποθέσεις για να μη γίνει δεκτή αίτηση επιστροφής δασμών (αποφάσεις του Πρωτοδικείου Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, σκέψη 87 της 12ης Φεβρουαρίου 2004, T-282/01, Aslantrans κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-693, σκέψη 53· Gondrand Frères κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 137, σκέψη 57).

149 Κατά συνέπεια, εφόσον δεν συντρέχει η σχετική με την έλλειψη πρόδηλης αμέλειας προϋπόθεση, παρέλκει η εξέταση του πρώτου σκέλους του δεύτερου λόγου που αφορά την ύπαρξη ειδικής καταστάσεως.

150 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου, που αφορά την αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

151 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 253 ΕΚ.

- 152 Ειδικότερα, η προσφεύγουσα αιτιάται την Επιτροπή ότι δεν προσδιόρισε τους λόγους για τους οποίους δεν έλαβε υπόψη, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, το γεγονός ότι δεν παρεκάμφθη η νομοθεσία αντιντάμπινγκ. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πράγματι, ότι η κατάσταση έμμεσης τιμολογήσεως που προέκυψε τεχνητώς λόγω του σφάλματος των εκτελωνιστών δεν αποτελεί επαρκή λόγο δικαιολογούντα την επιβολή του προβλεπόμενου από το άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 3319/94 ειδικού δασμού.
- 153 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, στη συνέχεια, ότι το άρθρο 239 του τελωνειακού κώδικα συνιστά ρήτρα δικαιοσύνης εφαρμοζόμενη στις περιπτώσεις που δεν είναι δίκαιο να υποστεί ένας επιχειρηματίας ζημία, όπως η επιβολή ειδικού δασμού, την οποία δεν θα είχε υποστεί υπό κανονικές συνθήκες. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ως δίκαιες, καθόσον, αν δεν είχαν υποπέσει σε σφάλματα η Cogema και η SCAC, δεν θα της είχε επιβληθεί ειδικός δασμός. Παραλείπουσα να διευκρινίσει γιατί οι αποφάσεις αυτές είναι δίκαιες, η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει.
- 154 Τέλος, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή, μολονότι θεωρεί ότι η υπόθεση REM 1/98 δεν είναι συγκρίσιμη με τις υποθέσεις REM 02/02 και 03/02, παρέλειψε να εξηγήσει γιατί στην υπόθεση REM 1/98, αντιθέτως προς ό,τι έπραξε στις παρούσες υποθέσεις, έλαβε υπόψη της ότι η τιμή εισαγωγής υπερβαίνει την κατώτατη τιμή που όριζε ο κανονισμός 3319/94.
- 155 Η Επιτροπή παραπέμπει, σχετικώς, στα επιχειρήματα που ανέπτυξε στο πλαίσιο εξετάσεως του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου, που αφορούσαν, αφενός, το προβαλλόμενο σφάλμα των εκτελωνιστών και, αφετέρου, τη σύγκριση των παρούσων υποθέσεων με την υπόθεση REM 1/98.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 156 Κατά πάγια νομολογία, από την κατά το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του κοινοτικού οργάνου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη, ώστε οι μεν ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, ο δε κοινοτικός δικαστής να μπορεί να ασκήσει τον έλεγχο του. Εντούτοις, δεν απαιτείται όπως η αιτιολογία διασαφηνίζει όλα τα συναφή πραγματικά και νομικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της, αλλά και των συμφραζομένων, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. απόφαση *Mehibas Dordtselaan* κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 92, καθώς και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 157 Όσον αφορά τις αποφάσεις περί απορρίψεως των αιτήσεων διαγραφής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει η Επιτροπή συνίσταται στην εξήγηση των λόγων για τους οποίους δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει η εν λόγω διάταξη.
- 158 Όπως, όμως, προκύπτει από την ανάγνωση των προσβαλλομένων αποφάσεων, η Επιτροπή σαφώς εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους δεν συνέτρεχαν κατά τη γνώμη της οι προϋποθέσεις του άρθρου 239 του τελωνειακού κώδικα. Πράγματι, αρκεί η διαπίστωση, όσον αφορά την υπόθεση T-134/03, ότι η Επιτροπή εξήγησε γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις οι σχετικές με την ύπαρξη ειδικής καταστάσεως και την έλλειψη πρόδηλης αμέλειας, αντιστοίχως, στις παραγράφους 35 έως 68 (σ. 10 έως 21) και 69 έως 86 (σ. 21 έως 26) της αποφάσεως REM 02/03. Το

ίδιο έπραξε στην απόφαση REM 03/02, την οποία αφορά η υπόθεση T-135/03, στις παραγράφους 34 έως 65 (σ. 10 έως 21) και 66 έως 80 (σ. 21 έως 25).

159 Επιπροσθέτως, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι μπόρεσε να ασκήσει τον έλεγχο του όσον αφορά τη νομιμότητα των προσβαλλομένων αποφάσεων. Επισημαίνει, επίσης, ότι, όπως προκύπτει από τον φάκελο της διοικητικής διαδικασίας, από το δικόγραφο της προσφυγής και από το υπόμνημα απαντήσεως, καθώς και από την προφορική διαδικασία η προσφεύγουσα κατανόησε απολύτως τόσο τα σχέδια απορριπτικής αποφάσεως όσο και τις προσβαλλόμενες αποφάσεις και ότι μπόρεσε να οικοδομήσει μια στέρεη και λεπτομερή επιχειρηματολογία, όσον αφορά την ουσία, προασπιζόμενη τις αιτήσεις της για διαγραφή, ακολούθως δε τις προσφυγές της τις σκοπούσες στην ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων.

160 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

161 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφυγές πρέπει να απορριφθούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

162 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, επιβάλλεται, πέραν των ιδίων δικαστικών της εξόδων, να φέρει και τα έξοδα της Επιτροπής, σύμφωνα με το αίτημα της δεύτερης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει τις προσφυγές.**

- 2) **Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.**

Vesterdorf

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Σεπτεμβρίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

B. Vesterdorf